"औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांमध्ये यंत्रसामग्री पुरविणे व यंत्रमासामुग्रीचे आधुनिकीकरण करणे" या चालू जिल्हास्तरीय सर्वसाधारण योजनेस प्रशासकीय मान्यता देणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, शासन निर्णय क्रमांक प्रशामा-२०१०(३३६/१०)/व्यशि-२, मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई - ४०० ००३२ दिनांक: ३० नोंव्हेबर, २०१०

- संदर्भ : १) नियोजन विभाग, शासन निर्णय क्रमांक जिवायो-१००७/ प्र.क्र. ३९ / का, १४४४, दिनांक १६ फेब्रुवारी, २००८
  - २) नियोजन विभाग, शासन पत्र क्रमांक जिवायो-२०१०/ प्र.क्र. ९७ / का, १४८१, दिनांक २० मे, २०१०.
  - ३) संचालक (प्रशिक्षण), व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालययांचे पत्र क्र.१४/एफवायपी/जिवायो/यंत्रसामुग्री त्रुटी/२०११-१२, दिनांक २१ ऑक्टोंबर २०१०.

प्रस्तावना : कामगार व कामगार कल्याण (औ.प्र.संस्था) या विकासक्षेत्रांतर्गत जिल्हास्तरीय सर्वसाधारण योजनेंतर्गत प्रशिक्षणासाठी पायाभूत सुविधा उपलब्ध करून देण्यासाठी "औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांमध्ये यंत्रसामग्री पुरविणे व यंत्रसामग्रीचे आधुनिकीकरण करणे" ही योजना जिल्हास्तरावर राबविण्यांत येत आहे. या योजनेंतर्गत राज्यामध्ये कार्यरत असलेल्या औ.प्र.संस्थांमध्ये डी.जी.ई. ॲण्ड टी., नवी दिल्ली यांच्या अभ्यासक्रमनिहाय विहित केलेल्या मानकानुसार यंत्रसामग्री/हत्यारे/उपकरणे/फर्निचर खरेदी साठी निधी उपलब्ध करून दिला जातो.

सद्यःस्थितीत राज्यामध्ये ४१६ शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था कार्यरत आहेत. त्यामधून प्रतिवर्षी अंदाजे १.६० लक्ष विद्यार्थ्यांना प्रशिक्षण देण्यांत येते, आधुनिक तंत्रज्ञानाची आवश्यकता विचारात घेवून, व्यवसाय अभ्यासक्रमाची निर्मिती व व्यवसाय अभ्यासक्रमामध्ये सुधारणा करण्यांत येते. त्यासाठी आधुनिक यंत्रसामग्रीची व उपकरणांची खरेदी करून, प्रशिक्षणासाठी उपलब्ध करून देणे, अभ्यासक्रमांची निकामी व कालबाहय झालेली यंत्रसामग्री व उपकरणे निर्लेखित करून त्याऐवजी आधुनिक यंत्रसामग्री व उपकरणांची खरेदी करणे आवश्यक असते. अभ्यासक्रमास डि. जी. ई. ॲण्ड टी., नवी दिल्ली यांची कायम संलग्नता मिळण्यासाठी व्यवसाय निहाय यंत्रसामग्री व उपकरणे/हत्यारे उपलब्ध होणे आवश्यक असते.

ही योजना राज्यात ब-याच वर्षापासून कार्यरत आहे. मात्र या योजने संदर्भातील शासन निर्णय उपलब्ध नाही. ही योजना जिल्हास्तरीय असल्यामुळे याबाबतचा निधी अर्थसंकल्पित करणे, वितरीत करणे याबाबतची कार्यवाही जिल्हा नियोजन विकास समितीमार्फत करण्यांत येते. या योजनेस प्रशासकीय मान्यता देण्याबाबतचा शासन निर्णय उपलब्ध करुन देण्यांबाबत आग्रह धरण्यांत येत आहे. ही बाब लक्षांत घेऊन या योजनेस नव्याने प्रशासकीय मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय: उपरोक्त विवेचन लक्षांत घेऊन "औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांमध्ये यंत्रसामुग्री पुरविणे व यंत्रसामुग्रीचे आधुनिकीकरण करणे " या चालू जिल्हास्तरीय सर्वसाधारण योजनेस या शासन निर्णयाद्वारे नव्याने प्रशासकीय मान्यता देण्यांत येत आहे. या योजनेद्वारे उपलब्ध होणारा निधी खालील बाबीवर खर्च करण्यांत यावा.

- अ) विद्यमान औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांमध्ये डि.जी.ई. ॲण्ड टी., नवी दिल्ली यांनी विहित केलेल्या मानकानुसार यंत्रसामग्री उपलब्ध करून देणे.
- ब) कमी मागणीच्या ऐवजी जादा मागणीचे व्यवसाय सुरू केल्यास, जादा मागणीच्या व्यवसायांसाठी डि.जी.ई. ॲण्ड टी., नवी दिल्ली यांनी विहित केलेल्या मानकानुसार यंत्रसामग्री/हत्यारे/उपकरणे/फर्निचर उपलब्ध करून देणे.
- क) चालू औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांमधून निकामी/कालबाहय यंत्रसामग्री/हत्यारे/उपकरणा ऐवजी आधुनिक यंत्रसामग्री/हत्यारे/उपकरणे उपलब्ध करून देणे अथवा त्यांचे आधुनिकीकरण करणे.
- २. सदर योजना जिल्हास्तरीय असल्याने, जिल्हा नियोजन समितीकडे नियोजन विभागाकडून वेळोवेळी निर्गमित होणाऱ्या मार्गदर्शक सूचनेनुसार नियतव्ययाची मार्गणी संबंधित जिल्हा व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण अधिकारी यांनी करावी. तसेच निधी अर्थसंकिल्पत होणे, वितरीत होणे तसेच खर्चाबाबतची पाठपुरावा करण्याची जबाबदारी संचालक (प्रशिक्षण) व संबंधित जिल्हा व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण अधिकारी यांची राहील. या शासन निर्णयान्वये प्रस्तुत योजनेसाठी संबंधित जिल्ह्याचे जिल्हा व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण अधिकारी यांना "जिल्हा नियंत्रण अधिकारी" म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.
- ३. शासनाने वेळोवेळी विहित केलेल्या मार्गदर्शक सूचनेनुसार यंत्रसामुग्री/हत्यारे/उपकरणे/फर्निचर यांची खरेदी करण्यांत यावी. या खरेदीस संचालक (प्रशिक्षण) यांनी तांत्रिक मान्यता देणे बंधनकारक राहील.
- ४. सदर योजनेची अंमलबजावणी दिनांक १६ फेब्रुवारी, २००८ च्या नियोजन विभागाच्या शासन निर्णयामधील मार्गदर्शक सूचनेनुसार व शासनाने वेळोवेळी या संदर्भात केलेल्या व भविष्यात निर्गमित करण्यात येणा-या मार्गदर्शक सूचनेनुसार करावी.
- ५. या योजनेंतर्गत करावयाच्या खरेदीवरील खर्च भागविण्यासाठी जिल्हयाच्या मागणी क्रमाकांतर्गत स्वतंत्र संगणक सांकेतांक जिल्हा नियोजन सिमती मार्फत प्राप्त करून घेण्याची जबाबदारी संचालक (प्रशिक्षण) व जिल्हा व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण अधिकारी यांची राहील.

हा शासन निर्णय नियोजन विभागाचा अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक २१२/१४८१,दि.१.११.२०१० व ५४४/१४७१, दिनांक ३.११.२०१० अन्वये प्राप्त सहमतीने तसेच वित्त विभागाचा शासन निर्णय क्रमांक विअप्र- १०.०८/ प्र.क्र. ७०/२००८/ विनीयम, दि. १५ मे २००९ अन्वये सुधारीत करण्यांत आलेल्या वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका १९७८, भाग पहिला, उपविभाग तीन, अनुक्रमांक ४, नियम क्रमांक २७(२) अन्वये प्रशासनिक विभागास प्रदान केलेल्या वित्तीय अधिकारान्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदरहू शासन निर्णय शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेत स्थळावर उपलब्ध असून त्याचा संगणक सांकेतांक क्रमांक २०१०११३१८३३५३००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावांने,

2019129000

द्विश्व (सं.अ. बागेश्वर) कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रतिः

- (१) संचालक (प्रशिक्षण), व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, म.रा. मुंबई १.
- (२)सहसंचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण, प्रादेशिक कार्यालय, मुंबई / पुणे / नाशिक / औरंगाबाद / अमरावती / नागपूर. (संचालनालयामार्फत)
- (३) जिल्हाधिकारी तथा सदस्य सचिव, जिल्हा नियोजन समिती ----- (संचालनालयामार्फत)
- (४)जिल्हा व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण अधिकारी, जिल्हा व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण कार्यालये (संचालनालयामार्फत)
- (५) प्राचार्य , शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था (संचालनालयामार्फत)
- ८(६) नियोजन विभाग, मंत्रालय (का.क्र.१४७१/१४८१)
- ্বি) वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, कार्यासन क्रमांक साशि-१ व व्यशि-३
- (१) निवड नस्ती. (३ प्रती) व्यशि-२ अर्थसं.